

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Neurology and neurological nursing
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o Zdrowiu
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Katarzyna Kociuba-Adamczuk
---	-------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	V	8
Ćwiczenia	15	V	
Zajęcia praktyczne	80	V	
Praktyka zawodowa	80	V	
Samokształcenie	10	V	

Wymagania wstępne	Posiadanie wiedzy z zakresu podstaw pielęgniarstwa, anatomii i fizjologii układu nerwowego, podstawowych badań fizykalnych wykonywanych wobec pacjenta neurologicznego
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Przygotowanie merytoryczne i praktyczne studenta do sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem z chorobami układu nerwowego oraz jego rodziną.
Kształtowanie właściwej postawy zawodowej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:		
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D.W1.
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarzkiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	D.W2.
W_03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	D.W3.

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2021/2022

W_04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	D.W4.
W_05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D.W5.
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W6.
W_07	standardy i procedury pielęgniarские stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7.
W_08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W8.
W_09	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	D.W10.
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarскую, ustalać cele i plan opieki pielęgniarской, wdrażać interwencje pielęgniarские oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarской;	D.U1.
U_02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	D.U2.
U_03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U3.
U_04	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	D.U4.
U_05	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	D.U12.
U_06	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	D.U13.
U_07	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarскую, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	D.U15.
U_08	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	D.U16.
U_09	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U17.
U_10	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18.
U_11	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U20.
U_12	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22.
U_13	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	D.U23.
U_14	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	D.U24.
U_15	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U26.
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		

K_01	kieruje się dobrem pacjenta, szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną.	KS.1.
K_02	przestrzega praw pacjenta.	KS.2.
K_03	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	KS.3.
K_04	ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe.	KS.4.
K_05	zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	KS.5.
K_06	przewiduje i uwzględnia czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta.	KS.6.
K_07	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.7.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykład:

Neurologia

1. Anatomia czynnościowa układu nerwowego.
2. Organizacja specjalistycznej opieki nad pacjentem ze schorzeniami neurologicznymi.
3. Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów neurologicznych w różnym wieku.
4. Badania diagnostyczne w chorobach układu nerwowego.
5. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w udarach mózgu.
6. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w chorobach demielinizacyjnych.
7. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w chorobach nerwowo-mięśniowych.
8. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w padaczce.
9. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w chorobach infekcyjnych centralnego układu nerwowego.
10. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w neuropatiach obwodowych. Wybrane choroby nerwów czaszkowych.
11. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w urazach czaszkowo-mózgowych i urazach kręgosłupa.
12. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w zespołach bólowych kręgosłupa.
13. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w stwardnieniu zanikowym bocznym.
14. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w guzach mózgu.
15. Farmakoterapia w neurologii. Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
16. Intensywna terapia w schorzeniach układu nerwowego.

Pielęgniarstwo neurologiczne

1. Podstawy teoretyczne opieki pielęgniarskiej w neurologii. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu chorych w oddziale neurologicznym- standardy i procedury pielęgniarskie.

2. Postępowanie pielęgniarki w celu obniżenia lęku spowodowanego reakcją pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.
3. Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych stosowanych w rozpoznawaniu schorzeń neurologicznych. Opieka pielęgniarska po badaniach.
4. Zasady opieki pielęgniarskiej w udarach mózgu.
5. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z stwardnieniem rozsianym.
6. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej w stwardnieniu zanikowym bocznym.
7. Zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami z padaczką. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny/opiekunów do samoopieki.
8. Pielęgnowanie pacjenta w zespołach bólowych kręgosłupa.
9. Opieka pielęgniarska w chorobach nerwowo- mięśniowych. Pielęgnowanie pacjenta z wybranymi chorobami nerwów czaszkowych.
10. Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarskiej w wybranych chorobach infekcyjnych układu nerwowego.
11. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po urazie czaszkowo- mózgowym i urazie kręgosłupa.
12. Zasady opieki pielęgniarskiej nad chorym z guzem mózgu.
13. Współdziałanie pielęgniarki w procesie rehabilitacji pacjenta neurologicznego.
14. Zasady kompleksowej opieki nad pacjentem nieprzytomnym w neurologii.

Ćwiczenia:

1. Ocena stanu funkcji układu nerwowego na podstawie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego, skale do oceny neurologicznej.
2. Przygotowanie fizyczne i psychiczne pacjenta oraz asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych układu nerwowego zgodnie z aktualnymi standardami i zasadami: punkcja lędźwiowa, badanie potencjałów wywołanych, EEG, badania scyntygraficzne układu nerwowego, elektroneurografia, EMG, angiografia, rezonans magnetyczny, tomografia komputerowa.
3. Ocena stanu odżywienia oraz zdolności połykania i dostosowanie sposobu żywienia pacjenta do jego możliwości: żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe.
4. Ocena poziomu i nasilenia bólu, reakcji pacjenta na ból oraz stosowanie farmakologicznych i niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu. Skale bólu.

Zajęcia praktyczne w CSM

1. Opieka nad pacjentem z okresowym zaburzeniem przytomności (omdlenie, napady padaczkowe, napady psychogenne).
2. Opieka nad pacjentem po incydencie naczyniowo- mózgowym.

Zajęcia praktyczne

Doskonalenie umiejętności nabytych podczas ćwiczeń

1. Gromadzenie informacji niezbędnych do sformułowania diagnozy pielęgniarskiej, zasady dokumentowania stanu i opieki pielęgniarskiej w wybranych chorobach układu nerwowego.
1. Opis sytuacji zdrowotnej pacjenta w wybranych chorobach układu nerwowego: Formułowanie diagnoz pielęgniarskich, ustalanie celów i planu opieki pielęgniarskiej, wdrażanie interwencji pielęgniarskich oraz dokonywanie ewaluacji opieki pielęgniarskiej.
2. Zakres wsparcia pacjenta z chorobą układu nerwowego, rozmowa terapeutyczna, poradnictwo w zakresie samoopieki, profilaktyka powikłań, edukacja w zakresie doboru i użytkowania sprzętu pielęgnacyjno- rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.
3. Ocena poziomu bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenia oraz stosowanie farmakologicznych i niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu.

4. Organizowanie izolacji pacjenta z podejrzeniem choroby zakaźnej.

Praktyki zawodowe:

1. Pielęgniarska ocena pacjenta neurologicznego w wybranych chorobach układu nerwowego.
2. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjentów do specjalistycznych badań diagnostycznych w neurologii, wystawianie skierowań na wykonanie określonych badań diagnostycznych, asystowanie w czasie badań i opieka nad pacjentem po badaniach diagnostycznych.
3. Udział pielęgniarki w farmakoterapii pacjenta neurologicznego.
4. Prowadzenie żywienia dojelitowego (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienia pozajelitowego u pacjentów z chorobą OUN, rozpoznawanie powikłań leczenia dietetycznego.
5. Wystawianie skierowań na badania diagnostyczne.
5. Standardy i procedury w pielęgniarstwie neurologicznym.

Samokształcenie:

1. Problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne chorych z chorobą Alzheimera, określenie zapotrzebowanie na opiekę profesjonalną i nieprofesjonalną, program wsparcia dla pacjenta i rodziny.
2. Problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne chorych z chorobą Parkinsona, określenie zapotrzebowanie na opiekę profesjonalną i nieprofesjonalną, program wsparcia dla pacjenta i rodziny.
3. Przygotowanie chorego i jego rodziny do samoopieki i samopielęgnacji po przebytych udarze krwotocznym mózgu.
4. Opieka nad pacjentem z udarem niedokrwiennym mózgu leczonym trombolizą i trombektomią
5. Przygotowanie chorego z SM i jego rodziny do samoopieki i samopielęgnacji.
6. Domowa opieka pielęgniarska nad pacjentem po udarze niedokrwiennym.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01- W_09	Wykład	Egzamin pisemny- test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru	Kwestionariusz testu
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01- U_15	Zadanie do wykonania, obserwacja, studium przypadku, symulacja medyczna	Obserwacja studenta, praca pisemna, odpowiedź ustna	Praca samokształceniowa, proces pielęgnowania, praca pisemna, prezentacja, dzienniczek umiejętności praktycznych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01- K_07	Obserwacja	Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (ocena członków zespołu terapeutycznego, grupy, nauczyciela prowadzącego, samoocena)	Dzienniczek umiejętności praktycznych, kwestionariusz oceny 360°

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Obecność na zajęciach (wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe),

Zaliczenie ćwiczeń: obecność min 80% czasu, przygotowanie prezentacji,

Kryteria oceny prezentacji:

- Treść prezentacji zgodna z tematem (0-2 punkty)
- Sposób ustny prezentacji (0-2 punkty)
- Poziom merytoryczny prezentacji (0-2 punkty)
- Logiczny układ prezentacji (0-2 punkty)
- Prezentacja zawiera przypisy oraz spis bibliograficzny (0-2 punkty)

Zaliczenie prezentacji od 6 punktów.

Zaliczenie zajęć praktycznych: pozytywna ocena z realizacji zleconych zadań (w tym dokumentacja pielęgniarska) oraz ocena kompetencji społecznych,

Zaliczenie praktyk zawodowych: pozytywna ocena z realizacji zleconych zadań i dokumentacji pielęgniarskiej prowadzonej na zajęciach oraz ocena kompetencji społecznych.

Zaliczenie wykładów: test wielokrotnego wyboru,

Kryteria oceny testu wyboru:

za każdą prawidłową odpowiedź 1 pkt.

poniżej 60% - student nie osiągnął wymaganych efektów kształcenia - ocena niedostateczna

61 - 67% - student osiągnął efekty kształcenia w stopniu dostatecznym

68 - 74 % - student osiągnął efekty kształcenia w stopniu plus dostatecznym

75 - 86% student osiągnął efekty kształcenia w stopniu dobrym

87 - 93% - student osiągnął efekty kształcenia w stopniu plus dobrym

94 - 100 % student osiągnął efekty kształcenia w stopniu bardzo dobrym

Samokształcenie

Praca pisemna- przygotowanie konspektu pracy oraz spisu bibliograficznego

Praca będzie zaliczona po spełnieniu warunków:

- Treść pracy zgodna z tematem (0-2 punkty)
- Pisana poprawnie pod względem stylistycznym (0-2 punkty)
- Pisana poprawnie pod względem merytorycznym (0-2 punkty)
- Prawidłowy układ pracy (0-2 punkty)
- Wymogi techniczne zgodne z zaleceniami wykładowcy oraz zasadami edytorskimi (0-2 punkty)

Zaliczenie samokształcenia od 6 punktów.

Ocena kompetencji społecznych: Ocena 360⁰

Student może uzyskać za każdą kompetencję 0, 1, 2 lub 3 punkty.

Punktacja/kryteria:

3 punkty - uzyskuje student, który **zawsze** przestrzega kompetencji społecznych

2 punkty - uzyskuje student, który **często** przestrzega kompetencji społecznych

1 punkt - uzyskuje student, który **czasami** przestrzega kompetencji społecznych

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2021/2022

0 punktów - uzyskuje student, który **nigdy** nie przestrzega kompetencji społecznych

Jeśli student z jakiegokolwiek kompetencji społecznej uzyska 0 punktów, to otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Kompetencje społeczne studenta oceniane są przez: nauczyciela, członków zespołu terapeutycznego, grupę studencką i samego studenta.

Maksymalna liczba punktów: 84

Ocena opisowa:

Student posiada **wysoki** poziom kompetencji społecznych, jeśli uzyska 94% i więcej punktów.

Student posiada **średni** poziom kompetencji społecznych, jeśli uzyska 93-75% punktów.

Student posiada **niski** poziom kompetencji społecznych, jeśli uzyska 74% i mniej punktów.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	205
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	10

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. Jaracz K., Domitrz I.: <i>Pielęgniarstwo neurologiczne</i> . Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
2. Prusiński A.: <i>Neurologia praktyczna</i> . Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
Literatura uzupełniająca
1. Kozubski W., Liberski P.P., Moryś J.: <i>Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny</i> . Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2013.
2. Padykuła M., Czaja E., Pieczyrak-Brhel U., Kózka M.: The importance of physical examination in neurological nursing. <i>Pielęgniarstwo XXI wieku</i> 2017, vol.16, no.4, pp.46-51.